

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР *Н. М. Кольцун* Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи лінгвістичних досліджень

освітній ступінь магістр

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

предметна спеціальність 035.01 Українська мова і література

освітня програма Українська мова і література

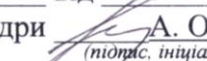
тип дисципліни вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

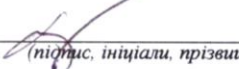

_____
І. Б. Циганок

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою української мови та літератури
протокол № 7 від 20.11.2019р.
Завідувач кафедри А. О. Колесников
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету
української філології та соціальних наук

_____
І. Б. Циганок
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: Колесников А. О., д. філол. н., завідувач кафедри
української мови та літератури

Рецензенти програми: Гриценко П. Ю., д. філол. н., професор
Інститут української мови НАН України

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	16	-
Модуль: 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	Лабораторні заняття:	
Семестр: 3	Семінарські заняття:	
	16	-
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 2		
- самостійна робота: 1	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	88	-

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «*Методи лінгвістичних досліджень*» – сучасні методи лінгвістичного аналізу, концепти і алгоритми.

Мета викладання навчальної дисципліни «*Методи лінгвістичних досліджень*» – детальне ознайомлення студентів з сучасними методами лінгвістичного аналізу, формування у студентів цілісного уявлення про різноманіття концептів і алгоритмів лінгвістичного дослідження та відповідного їм інструментарію.

Передумови для вивчення дисципліни: методика викладання філологічних дисциплін у ВНЗ, теоретичні питання граматики української мови, теоретичні питання граматики української та російської мов.

Міждисциплінарні зв'язки: вступ до мовознавства, сучасна українська літературна мова, історія української мови, загальне мовознавство.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати такі результати навчання:

1. Знання:

- основні методи та прийоми лінгвістичних досліджень, зв'язок цих методів із загальнонауковими дослідницькими процедурами;
- наукові парадигми в лінгвістиці;
- відмінності методів і прийомів у різних галузях лінгвістичних знань;
- дослідницькі процедури новітніх лінгвістичних напрямків.

2. Уміння:

- визначати методи і прийоми дослідження в науково-дослідних роботах, застосовувати їх на практиці;

- добирати найдоцільніші дослідницькі процедури для реалізації поставленої у науковій праці мети;
- опанувати наукову інформацію про різноманітні дослідницькі процедури вивчення мови та особливості їх застосування відповідно до певної лінгвістичної галузі, використовувати методи та прийоми аналізу мови під час написання магістерської роботи з лінгвістики.

3. Комунікація:

- виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України, співпрацювати з носіями різних мов та діалектів;
- створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.

4. Автономність та відповідальність:

- відповідати сучасним вимогам до організації навчального процесу, поширювати кращий досвід професійної діяльності;
- виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків;
- переглядати результати власної праці та визнавати власну відповідальність за свої вчинки.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
1	Тема 1. Мета, завдання та основні поняття курсу «Методи лінгвістичних досліджень»	4	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
2	Тема 2. Загальні питання мовознавчої методології	4	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
3	Тема 3. Описовий та лінгвогеографічний методи	4	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
4	Тема 4. Зіставний метод і типологічне вивчення мов	4	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
5	Тема 5. Структурний метод	4	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
6	Тема 6. Методи сучасних мовознавчих теорій: функційна, когнітивна, комунікативна лінгвістика	4	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
7	Тема 7. Методи сучасних мовознавчих теорій: соціолінгвістика, психолінгвістика	4	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
8	Тема 8. Методи сучасних мовознавчих теорій:	4	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-

	<i>комп'ютерна лінгвістика</i>												
Проміжний контроль													
	Разом:	32	16	16	-	-	88	-	-	-	-	-	-

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Мета, завдання та основні поняття курсу «Методи лінгвістичних досліджень»

Мета і завдання навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими. Мова як об'єкт наукового пізнання. Аспекти вивчення мови. Джерела фактичного і теоретичного матеріалу в лінгвістиці. Методи збору і опрацювання фактів мови.

Тема 2. Загальні питання мовознавчої методології

Співвідношення понять метод, методика, методологія, прийом. Загальнофілософська методологія у мовознавстві. Діалектика і логіка в пізнанні мови. Індукція, дедукція, аналіз, синтез, гіпотеза. Методи і прийоми вивчення мови (загальнонаукова і конкретноюнаукова методологія). Спостереження, експеримент, моделювання, інтерпретація. Визначення методів і прийомів дослідження в студентських науково-дослідних роботах. Теоретична значущість результатів наукової роботи.

Тема 3. Описовий та лінгвогеографічний методи

Описовий метод. Прийоми зовнішньої і внутрішньої інтерпретації. Порівняльно-історичний метод. Прийоми зовнішньої і внутрішньої реконструкції. Прийом відносної хронології. Лінгвогеографічний метод. Етапи і принципи картографування. Типи лінгвістичних атласів. Описовий, порівняльно-історичний і лінгвогеографічний методи в діалектології. Польова і кабінетна лінгвістика.

Тема 4. Зіставний метод і типологічне вивчення мов

Зіставний метод. Прийоми і принципи зіставних досліджень. Проблема мови-еталона порівняння. Мовні універсалії. Мовна типологія. Співвідношення генеалогічної, типологічної та ареальної класифікацій мов. Граматичні типи мов: ізолятивні, аглютинативні, інкорпоративні, флективні, синтетичні і аналітичні. Індекс синтетичності Джозефа Грінберга. Зіставне дослідження фонетико-фонологічних, словотвірних, морфологічних, синтаксичних систем мов. Зіставна лексикологія і фразеологія.

Тема 5. Структурний метод

Структурний метод. Лінгвістична модель. Моделювання. Дистрибутивний аналіз. Методика безпосередніх складників. Трансформаційний аналіз. Компонентний аналіз. Математичні методи у мовознавстві.

Тема 6. Методи сучасних мовознавчих теорій: функційна, когнітивна, комунікативна лінгвістика

Функційна лінгвістика. Прийом аналізу від форм до значень і від значень до форм. Опозиція центр / ядро – периферія. Функціонально-семантичне поле. Когнітивна лінгвістика і лінгвістика тексту. Текст і дискурс. Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики і основа мовної картини світу. Комунікативна лінгвістика.

Тема 7. Методи сучасних мовознавчих теорій: соціолінгвістика, психолінгвістика

Соціолінгвістичні методи. Анкетування та інтерв'ювання. Включене і невключене спостереження. Корелятивний аналіз. Психолінгвістичні методи. Аналіз фізіологічних реакцій у процесі мовленнєвої діяльності. Аналіз мовленнєвих реакцій та оцінок на мовленнєві стимули.

Тема 8. Методи сучасних мовознавчих теорій: комп'ютерна лінгвістика

Комп'ютерна лінгвістика. Автоматичне опрацювання текстів. Проблеми машинного перекладу. Синтезування і розпізнавання мовлення.

5.2. Тематика практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мета, завдання та основні поняття курсу «Методи лінгвістичних досліджень»	2
2	Загальні питання мовознавчої методології	2
3	Описовий та лінгвогеографічний методи	2
4	Зіставний метод і типологічне вивчення мов	2
5	Структурний метод	2
6	Методи сучасних мовознавчих теорій: функційна, когнітивна, комунікативна лінгвістика	2
7	Методи сучасних мовознавчих теорій: соціолінгвістика, психолінгвістика	2
8	Тема 8. Методи сучасних мовознавчих теорій: комп'ютерна лінгвістика	2
	Разом	16

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форма звітності
1	Законспектувати інформацію такого змісту: філософський метод пізнання і методи конкретних наук; загальнонаукові способи дослідження в лінгвістиці: спостереження, експеримент, моделювання; метод як методика дослідження і метод як спосіб опису; формалізовані і неформалізовані способи опису, вербальна і невербальна методики опису; метамова як спосіб опису мови.	8	конспект
2	Законспектувати інформацію такого змісту: описовий метод як аспект дослідження ярусів сучасної мови; одиниці мови й одиниці лінгвістичного аналізу; основні методики описового вивчення мови – компонентний і контекстний аналіз; лінгвістична інтерпретація, зовнішня і внутрішня.	12	конспект
3	Законспектувати інформацію такого змісту: “Атлас української мови” як джерело вивчення історії мови, діалектів та літературної мови; з історії діалектної лексикографії; типи діалектних словників.	12	конспект
4	Законспектувати інформацію такого змісту: порівняльний, порівняльно-історичний і історико-порівняльний методи в типологічному мовознавстві ХХ-ХХІ ст.; прийоми порівняльного методу; прийоми встановлення генетичної тотожності; реконструкція праформ; питання про зв'язок зовнішніх і внутрішніх факторів в історії мови; прийоми і принципи етимологічного аналізу.	10	конспект
5	Написати есе на теми: Передумови виникнення і спільні ознаки лінгвістичного структуралізму. Лінгвофілософська концепція Ф. де Соссюра і її вплив на зародження структуралізму. Найвідоміші школи лінгвістичного	12	есе

	структуралізму.		
6	Написати есе на 3 теми (на вибір): Статус мови в когнітивній лінгвістиці. Предмет когнітивної лінгвістики. Одиниці, категорії й процеси в когнітивістиці. Співвідношення мови, мислення, пам'яті та переробки інформації. Питання про характер значення в когнітивній лінгвістиці. Проблема свідомості й матерії в когнітивістиці. Когнітивно-дискурсивна діяльність: спостереження й конструювання. Метакатегорія спостерігача в науковій картині світу. Статус мови в біологічній теорії пізнання У. Матурани: реальність мови як реальність пізнання.	10	есе
7	Законспектувати інформацію такого змісту: загальні засади неокантіанства; концепції Е.Касірера; мова в системі пізнання; основи філософії логічного аналізу; концепція Б. Рассела; ідея звичайної (об'єктної) та метамови; проблема розмежування смислу і значення (референції); схема ідеальної мови Л.Вітгенштейна; вчення про мовні ігри і контекстний характер значення; загальна характеристика прагматичних концепцій мови.	12	конспект
8	Написати реферати на 3 теми (на вибір): Лінгвофілософська концепція В. фон Гумбольдта. Принцип протиріч як метод опису мови. Природа і сутність мови. Мова як діяльність і національна свідомість. Еволюційна теорія мови. Внутрішня і зовнішня форми мови. Морфологічна класифікація мов. Ідеї В. фон Гумбольдта в Україні.	12	реферат
	Разом	88	

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.

6.3. *Форма підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- модульна контрольна робота (проводиться в письмовій формі, кожен варіант включає 3 питання, з них перше – тести, друге і третє – теоретичні, відповіді на які дають можливість всебічно оцінити рівень знань студента).

Зразок модульної контрольної роботи:

Варіант 1

I. Розв'язати тести:

1. За допомогою лінгвогеографічного методу укладають:

- а) писемні пам'ятки;
- б) діалектологічні атласи;
- в) діалектні словники;
- г) збірники діалектних текстів...

II. Описати сучасні методи соціолінгвістичних досліджень.

III. Дати визначення поняття «індукція».

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються наступні рівні навчальних досягнень студентів:

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Досягнення студентів на семінарських (практичних), лабораторних заняттях оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максимальна кількість балів
Конспектування наукових статей	5
Реферати	5
Есе	5

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Проміжний контроль з означеного курсу проводиться у вигляді модульної контрольної роботи. Відповідь на кожне питання оцінюється за 5-бальною шкалою, і на основі середнього арифметичного здійснюється виведення остаточної оцінки за нижчеподаною таблицею. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання підсумкового контролю.

Оцінку за семестр з дисципліни, що закривається заліком, слід виставляти після її вивчення до початку екзаменаційної сесії за результатами поточного та проміжного контролю (відповідно вагові коефіцієнти 0,7 та 0,3); при цьому обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти не передбачено.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Для окремих тем застосовується комп'ютерна техніка з метою демонстрації презентацій, карт, слайдів.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики (краткий очерк). – М., 1966.
2. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике: Учеб. пособие. – М.: Высш. шк., 1991. – 140 с.
3. Атлас української мови: [в 3 т.]. – Т. 1. Полісся, Середня Наддніпрянщина і суміжні землі. / [ред. тому І. Г. Матвіяс]. – К.: Наукова думка, 1984. – 498 с. – (391 карта); Т. 2. Волинь, Наддністрянщина, Закарпаття і суміжні землі. / [ред. тому Я. В. Закревська]. – К.: Наукова думка, 1988. – 520 с.; Т. 3. Слобожанщина, Донеччина, Нижня

- Наддніпрянина, Причорномор'я і суміжні землі. / [ред. тому А. М. Залеський, І. Г. Матвіяс]. – К. : Наукова думка, 2001. – 266 с. – (206 карт).
4. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. – К., 2004.
  5. Березин Ф. М., Головин Б. Н. Общее языкознание. – М., 1979.
  6. Білецький А. О. Основні методи дослідження в сучасному мовознавстві // Методологічні питання мовознавства. – К., 1966.
  7. Бондарко А.В. Теория значения в системе функциональной грамматики: На материале русского языка. – М.: Языки славянской культуры, 2002.
  8. Бондарко А.В. Теория функциональной грамматики. Темпоральность. Модальность. – Л.: Наука, 1990.
  9. Вежбицкая А. Семантика грамматики – М., 1992.
  10. Вендина Т.П. Введение в языкознание: Учебное пособие. – М., 2003. – 288 с.
  11. Вихованець І.Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988.
  12. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981. – 139 с.
  13. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Основы речевой коммуникации. – М., 1997.
  14. Залевская А. А. «Введение в психолингвистику». – М., 1999.
  15. Засєкіна Л.В., Засєкін С.В. Вступ до психолінгвістики. – Острог, 2002.
  16. Засорина Л. Н. Введение в структурную лингвистику. – М., 1974. – 319 с.
  17. Иванова Л.П. Курс лекций по общему языкознанию: Учебное пособие. – К. 2006.
  18. Иванова Л.П. Методы лингвистических исследований. – К., 1995.
  19. Кодухов В. И. Общее языкознание. – М., 1974. – С. 202–281.
  20. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 368 с.
  21. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – К.: ВЦ «Академія», 2003. – 464 с.
  22. Кочерган М.П. Основи з'явального мовознавства. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 424 с.
  23. Леонтьев А.А. Основы психолингвистики. – М., 2005.
  24. Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990.
  25. Мартинюк А. П. Основы наукових досліджень у лінгвістиці : навч.-метод. посіб. / А. П. Мартинюк. – Харків, 2007 – 40 с.
  26. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики – К., 2010.
  27. Маслова В.А. Когнитивная лингвистика – Минск, 2005.
  28. Мечковская Н.Б. Социальная лингвистика. – М., 2000.
  29. Общее языкознание: Методы лингвистических исследований / Отв. ред. Б. А. Серебренников. – М., 1973. – 318 с.
  30. Общее языкознание: Методы лингвистических исследований / Отв. ред. Б. А. Серебренников. – М., 1973. – 318 с.
  31. Ревзин И.И. Современная структурная лингвистика (Проблемы и методы) – М.: Наука, 1977. — 264 с.
  32. Сухорольська С. М. Методи лінгвістичних досліджень : навч. посібник / С. М. Сухорольська, О. І. Федоренко. – Львів : Інтеллект-захід, 2009. – 348 с.
  33. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2007. – 684 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Аркушин Г. Голоси з Підляшшя : [Тексти] / Григорій Аркушин. – Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. – 536 с.
2. Баландіна Н. Методологічне підґрунтя дослідження мовних стереотипів // Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: „Лінгвістика”: Зб. наук. пр. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. – Вип.ІУ. – С. 316-321.
3. Герман К. Ф. Атлас українських говірок Північної Буковини: Словозміна, службові слова / Костянтин Федорович Герман. – Чернівці : ПРУТ, 1998. – Т. 2. – 215 с.

4. Гриценко П. Ю. Межиріччя Дністра і Дунаю у світлі лінгвістичної географії (стан і пріоритети) // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – 2006. – Вип. 21. – С. 3–16.
5. Гуйванюк Н. В. Діалектний текст як лінгво-когнітивна одиниця / Н. В. Гуйванюк, Н. О. Руснак // Українська мова. – 2003. – № 2 (7). – С. 102–110.
6. Демьянков В.З. Доминирующие лингвистические теории в конце XX века // Язык и наука конца 20 века. – М.: Институт языкознания РАН, 1995. – С. 239-320.
7. Демьянков В.З. Когнитивная лингвистика как разновидность интерпретирующего подхода // Вопросы языкознания. – 1994. – № 4. – С. 17-31.
8. Жаботинская С.А. Когнитивная лингвистика: принципы концептуального моделирования // Лінгвістичні студії. – Черкаси, 1997. – С. 3-11.
9. Жаботинская С.А. Когнитивная лингвистика: ракурсы анализа языковой картины мира // Актуальні проблеми менталінгвістики: Наук. зб. – К.: Брама, 1999. – С.3-8.
10. Жлуктенко Ю.О., Бублик В.Н. Контрастивна лінгвістика: проблеми і перспективи // Мовознавство. – 1976. № 4. – с. 3-16.
11. Калнынь Л. Э. Опыт моделирования системы украинского диалектного языка. Фонологическая система / Людмила Эдуардовна Калнынь. – М. : Наука, 1973. – 398 с.
12. Караулов Ю.Н. Русская языковая личность и задачи её изучения // Язык и личность. – М.: Наука, 1989. – С. 3-8.
13. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2003 – 464 с.

10.3 Інтернет-ресурси

1. Методи лінгвістичних досліджень [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://knowledge.allbest.ru/languages/2c0a65625b3ac68a5c53b88521>
2. Методы лингвистических исследований [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ranez.ru/article/id/420>
3. Методология лингвистики [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/METODOLOGIYA_LINGVIS_TIKI.html?page=0,9